

ΓΝΩΜΗ**Το Πανεπιστήμιο
των...Εφήβων**

Γιατί πρέπει να θεσμοθετηθείΤου Π.Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

Ενα θέμα που έχει μεγάλη σχέση με τις εισαγωγικές εξετάσεις στα ΑΕΙ και ΤΕΙ είναι ο επαγγελματικός προσανατολισμός. Το θέμα του επαγγελματικού προσανατολισμού είναι ένα πολύ ευαίσθητο και πολύ σημαντικό θέμα και πρέπει από πολύ νωρίς να το φροντίζουν οι γονείς, τα σχολεία και, γενικά, η πολιτεία. Η επιτυχία στην επιλογή του σωστού επαγγέλματος είναι από τους πρώτους παράγοντες για το «ευ ζην» του ανθρώπου. Αντίθετα, η αποτυχία στην επιλογή του σωστού επαγγέλματος μπορεί να επηρεάσει αρνητικά όλη μας τη ζωή.

Παράλληλα με τις αξιέπαινες προσπάθειες που γίνονται εκ μέρους του υπουργείου Παιδείας και των καθηγητών των γυμνασίων και των λυκείων πάνω στο θέμα του επαγγελματικού προσανατολισμού, προτείνουμε να συμπληρωθεί η ενημέρωση των μαθητών λυκείου με την καθιέρωση ενός άλλου άξονα δραστηριότητας, με τίτλο το «Πανεπιστήμιο των Εφήβων» (προφανώς από το «η Βουλή των Εφήβων») ή πανεπιστήμιο για τους εφήβους ή, απλώς, επίσκεψη μαθητών λυκείου στα ΑΕΙ και ΤΕΙ ή ημέρες ανώτερης παιδείας ή όπως αλλιώς θέλετε.

Η βασική ιδέα του «Πανεπιστημίου των Εφήβων» είναι συνοπτικά η εξής: κάθε χρόνο, όλα τα ΑΕΙ και ΤΕΙ για μερικές ημέρες να είναι ανοιχτά για τους μαθητές όλων των λυκείων της χώρας. Τις ημέρες αυτές οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να επισκεφτούν ένα τμήμα της προτίμησής τους και να ζήσουν μία ολόκληρη ημέρα μέσα στο τμήμα αυτό. Εκεί θα τους

γίνει ξενάγηση, θα τους γίνει ενημέρωση για την επιστήμη και τις εφαρμογές της που υπηρετεί το συγκεκριμένο τμήμα, για το πρόγραμμα σπουδών, για τις διαφορές επί μέρους εξειδικεύσεις του τμήματος, για τις παρούσες και μελλοντικές εξελίξεις της επιστήμης του τμήματος, για τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης των πτυχιούχων του τμήματος κτλ. Με αυτόν τον τρόπο ο μαθητής θα έχει μία ζωντανή επαφή με αυτό που θέλει να σπουδάσει και δεν θα βασίζεται μόνο στις περιγραφές από βιβλία, από φυλλάδια και από σεμινάρια. Το καταλαβαίνουμε όλοι μας ότι τίποτε δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη φυσική επαφή του μαθητή με το τμήμα της προτίμησής του από οποιονδήποτε άλλο τρόπο ενημέρωσής του, όσο τέλειος και αν είναι αυτός ο τρόπος. Μία ολόκληρη ημέρα, μέσα σε ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης, σε τμήμα πρώτης προτίμησης, συζήτηση και απαντήσεις σε απορίες από καθηγητές του τμήματος θα είναι για κάθε μαθητή μια αξέχαστη εμπειρία, αλλά προπαντός θα είναι μια εμπειρία που φρονώ ότι θα τον βοηθήσει σημαντικά (θα έλεγα τα μέγιστα) στην απόφασή του για το τι τελικά θέλει να σπουδάσει.

Η επίσκεψη στο τμήμα της προτίμησης του μαθητή καλό θα είναι να πραγματοποιείται όσο γίνεται πιο αργά, για να είναι πιο ώριμος και κατασταλαγμένος για αυτό που νομίζει ότι προτιμά περισσότερο να σπουδάσει. Από την άλλη μεριά, αν προκύψουν προβληματισμοί από την επίσκεψη, για να τους διαλευκάνει, θα πρέπει να έχει εύλογο χρονικό διάστημα μπροστά του. Με βάση το σκεπτικό αυτό, φαίνεται ότι η χρυσή τομή είναι η επίσκεψη να γίνεται από τους μαθητές της Β΄ Λυκείου.

Πόσες και ποιες θα είναι οι ημέρες επίσκεψης; Είναι φανερό ότι, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των μαθητών, μία ημέρα δεν αρκεί για να εξυπηρετήσει όλους τους μαθητές. Θα απαιτηθούν μερικές ημέρες. Για αυτό, προτείνουμε να καθιερωθεί μία ολόκληρη εβδομάδα του «Πανεπιστημίου των Εφήβων». Η εβδομάδα αυτή μπορεί να είναι π.χ. τον Μάιο μήνα ή αμέσως μετά τις πανελλήνιες προαγωγικές εξετάσεις του Ιουνίου.

Τα λύκεια κάθε περιφέρειας της χώρας θα ομαδοποιούνται σε πέντε ίσες ομάδες. Η κάθε ομάδα θα επισκέπτεται τα ιδρύματα μέσα σε μία συγκεκριμένη ημέρα. Αυτό συνεπάγεται ότι όλοι οι μαθητές της Β΄ τάξης ενός λυκείου θα πραγματοποιούν τις επισκέψεις τους μέσα σε μία ημέρα και, επομένως, θα χάσουν τα μαθήματα μόνο μιας ημέρας. Αν το τμήμα ενδιαφέροντος ενός μαθητή δεν υπάρχει σε ίδρυμα της περιφέρειά του, να επισκέπτεται το τμήμα στο ίδρυμα που είναι το κοντινότερο στην περιφέρειά του.

Η φιλοξενία των ΑΕΙ και ΤΕΙ θα είναι οργανωμένη σε ημερήσια βάση και θα επαναλαμβάνεται κάθε ημέρα για όσες ημέρες κρατήσουν οι επισκέψεις. Φυσικά, το κάθε τμήμα θα αναπτύξει τις δικές του πρωτοβουλίες φιλοξενίας, έτσι ώστε η επίσκεψη να είναι ενδιαφέρουσα, ευχάριστη, ενημερωτική, χρήσιμη και αποτελεσματική. Θα είναι μια ευκαιρία για το κάθε τμήμα να δείξει προς τα έξω τον καλύτερό του εαυτό.

Το «Πανεπιστήμιο των Εφήβων», για να υλοποιηθεί, πρέπει να συμφωνήσουν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη: το Υπουργείο Παιδείας, τα ΑΕΙ και ΤΕΙ, τα λύκεια και, πάνω από όλα, οι ίδιοι οι μαθητές. Αν όλοι συμφωνήσουν, τότε είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει μια χιονοστιβάδα από ιδέες οι οποίες θα συμβάλουν στο να ξεπεραστούν οι δυσκολίες, να τελειοποιηθούν τα οργανωτικά θέματα και να εξασφαλισθεί η κατά το δυνατόν επιτυχής διεξαγωγή των επισκέψεων.

Στα τελευταία δύο χρόνια του λυκείου, και προπαντός στην περίοδο γύρω από τις πανελλήνιες απολυτήριες εξετάσεις, το εκπαιδευτικό μας σύστημα δείχνει στα παιδιά και στους γονείς το πιο σκληρό του πρόσωπο (εντατικό διάβασμα, μεγάλη αγωνία, μεγάλες απογοητεύσεις, κτλ.). Το «Πανεπιστήμιο των Εφήβων», εκτός του ότι θα συμβάλει σημαντικά στην επαγγελματική κατάρτιση των φοιτητών, που θα είναι και η κύρια αποστολή του, ταυτόχρονα θα φέρει στο προσκήνιο όλους τους εμπλεκόμενους (υπουργείο, καθηγητές ΑΕΙ, ΤΕΙ και λυκείου, καθώς και μαθητές λυκείου) σε μία ανθρώπινη συνεργασία η οποία στόχο θα έχει τη συμπαράσταση σε κάποιους που την έχουν πολύ μεγάλη ανάγκη: στα παιδιά μας. Θα αναπτυχθεί, έτσι, για πρώτη φορά ένας ανθρώπινος-εκπαιδευτικός ιστός μεταξύ Δευτεροβάθμιας και

Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Αυτός ο ιστός θα αναδείξει κι θα σφυρηλατήσει μια συνεργασία με απήχηση, βάθος και πλάτος, που θα καλύπτει όλη την κοινωνία μας. Η εκπαίδευση θα δείξει ένα άλλο πρόσωπο σε όλους μας: θα είναι το πρόσωπο της συνεργασίας, της αλληλεγγύης και της ανθρωπιάς.

Το «Πανεπιστήμιο των Εφήβων» είναι μια ιδέα που θα βοηθήσει τους νέους μας σε ένα θέμα που για αυτούς είναι πρωταρχικής σημασίας: να είναι πιο σίγουροι για το δρόμο τον οποίο θα πάρουν σε ένα από τα πιο κρίσιμα σταυροδρόμια της ζωής τους. Αξίζουν αυτή τη βοήθεια. Εξάλλου το ξέρουμε όλοι μας πολύ καλά ότι κάθε καλό που προσφέρει η κοινωνία στους νέους της θα το πάρει πίσω στο πολλαπλάσιο από τους ίδιους στο μέλλον».

Ο κ. Παρασκευάς Ν. Παρασκευόπουλος είναι καθηγητής του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου.